

Procedury dotyczące zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych

w Szkole Podstawowej nr 18

im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”

w Kielcach

1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu	s. 1
2. Zasady postępowania w przypadku pożaru w budynku Szkoły	s. 2
3. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do Szkoły	s. 3
4. Zasady na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego	s. 5
5. Zasady postępowania ewakuacyjnego na wypadek znalezienia podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego	s. 6
6. Zasady postępowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego Szkoły lub/i jej terenu	s. 7
7. Zasady postępowania ewakuacyjnego na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego Szkoły lub/i jej terenu	s. 9
8. Zasady postępowania w sytuacji wypadku małoletniego w szkole oraz udzielania mu pierwszej pomocy przedlekarskiej	s. 10
9. Zasady postępowania w przypadku wykrycia wszawicy u małoletniego	s. 10

Zagrożenia zewnętrzne.

Do zewnętrznych zagrożeń fizycznych, które mogą wystąpić na terenie szkoły zalicza się: podejrzenie podłożenia ładunku wybuchowego, podejrzenie otrzymania podejrzonej przesyłki, włamanie do szkoły połączone z kradzieżą, wtargnięcie osoby posiadającej broń, wtargnięcie terrorysty do szkoły, zagrożenie wybuchem pożaru lub wybuch pożaru, zagrożenie wybuchem gazu lub wybuch gazu, zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi lub biologicznymi, zagrożenie katastrofą budowlaną i zagrożenie siłą żywiołową.

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia alarmu i ewakuacji uczniów oraz personelu szkoły. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim, a ćwiczenia w przeprowadzaniu ewakuacji powinny odbywać się raz w roku szkolnym¹.

1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu.

Alarm ma na celu **zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia dzieci i młodzieży** przebywającej na terenie szkoły.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia, konieczne jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są **trzy sygnały dzwonka** trwające 5 sekund każdy z 2 sekundową przerwą pomiędzy nimi następujące bezpośrednio po sobie.

Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje Dyrektor Szkoły, który niezwłocznie powiadamia wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka. Dyrektor rozpoznaje sytuację i podejmuje decyzję o zawiadomieniu odpowiednich służb (*Policja 997, Straż Pożarna 998, Pogotowie Ratunkowe 999, Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112, Pogotowie Energetyczne 991, Pogotowie Gazowe 992, Pogotowie Ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994, Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987, Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226*) i ogłoszeniu alarmu.

W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm.

Zasady wezwania odpowiednich służb:

- wybranie numeru odpowiedniej służby, podanie następujących informacji:
- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres Szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie.

¹ Bezpieczna szkoła. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole. www.ore.pl

Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. W przypadku ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły bezwzględnie podporządkowujemy się osobom funkcyjnym. Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Nauczyciel powinien uporządkować grupę w ten sposób, aby bezpośrednio za nim znajdowały się osoby najsłabsze fizycznie, grupę zamykają odpowiedzialni uczniowie, którzy mogą, w razie potrzeby, wesprzeć słabszych. Po zakończeniu ewakuacji opiekun grupy zobowiązany jest do sprawdzenia listy obecności. W razie podejrzenia, że ktoś mógł pozostać w strefie zagrożonej, należy powiadomić służby ratownicze.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w Szkole:

1. Należy słuchać i dokładnie wykonywać polecenia dyrektora/nauczyciela szkoły- bezwzględnie podporządkować się osobom funkcyjnym.
2. Należy być opanowanym i nie ulegać panice.
3. Po przerwaniu zajęć udać się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez osobę kierującą ewakuacją.
4. Mieć na uwadze i pomoc osobom słabszym.
5. Nie należy lekceważyć zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ono bezpośrednio życiu i zdrowiu.

W przypadku osób niepełnosprawnych bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób (pracowników, uczniów).

Przykłady technik ewakuacji osób z niepełnosprawnościami:

1. Wykorzystanie krzeselka lub wózka inwalidzkiego - ratownicy sadzają na nim osobę wymagającą pomocy, a następnie chwytają za nóżki oraz oparcie.
2. Chwyt strażacki - ratownik przekłada swoją rękę między nogami osoby ratowanej, zaciskając ją na nadgarstku zwisającej ręki ratowanego, kładzie go sobie na barkach. chwyt kończynowy - jeden ratownik staje za głową ratowanego i chwytą go pod pachy, drugi ratownik jest odwrócony do ratowanego plecami i chwytą go pod kolana.
3. Chwyt na barana - ratowany znajduje się na plecach ratownika, który podtrzymuje go obydwoma rękami za uda.
4. Chwyt kołyskowy - klasyczny sposób przenoszenia małych dzieci.
5. Wykorzystanie koca lub innego podobnego rozmiarami materiału - koc owija się wokół rąk i głowy.
6. Ratowanie w ten sposób, by możliwe było ciągnięcie osoby po płaskiej równej powierzchni (szczególnie przydatne przy ewakuacji osób o dużej masie ciała, nieprzytomnych oraz w zadymieniu gdzie nie ma możliwości przyjęcia postawy wyprostowanej).

2. Zasady postępowania w przypadku pożaru w budynku Szkoły.

W sytuacji pojawienia się pożaru należy zachować spokój, ocenić sytuację i podjąć działania zgodnie z obowiązującymi zasadami:

1. Jeżeli zauważy się pożar lub otrzyma informację o pożarze, należy natychmiast poinformować wszystkie osoby znajdujące się w bezpośrednim otoczeniu strefy objętej pożarem a następnie powiadomić Państwową Straż Pożarną lub zadzwonić pod numer alarmowy 112.
2. Należy użyć ustalonego alarmu pożarowego sygnalizowanego przez dzwonek szkolny tj. **trzy sygnały dzwonka trwające 5 sekund każdy z 2 sekundową przerwą pomiędzy nimi** następujące bezpośrednio po sobie.

3. O zdarzeniu należy poinformować natychmiast dyrektora szkoły lub jego zastępcę.
4. Należy bezzwłocznie przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w budynku.

UWAGA! Nie wolno gasić ognia, którego nie jest się w stanie opanować! Nie gasi się wodą urządzeń pod napięciem oraz cieczy łatwopalnych!

5. Dyrektor zarządza ewakuację ze strefy zagrożonej, która odbywa się zgodnie z procedurą.
6. Do przybycia Straży Pożarnej akcją kieruje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
7. Wszyscy pracownicy muszą bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
8. Dyrektor zleca pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu.
9. Nie należy otwierać – bez wyraźnej potrzeby – drzwi i okien do pomieszczeń objętych pożarem; dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia. Otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar, należy zachować szczególną ostrożność.
10. Nie należy wchodzić do pomieszczeń objętych pożarem, jeśli to konieczne wchodząc trzeba zachować szczególną ostrożność, w zadymieniu poruszać się w pozycji pochylonej lub na czworakach, blisko posadzki, gdzie jest najwięcej powietrza i lepsza widoczność. Aby nie stracić orientacji należy poruszać się wzdłuż ścian, poręczy; usta zasłonić np. wilgotną chustką.
11. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie należy stosować się do ich poleceń. Dowódcę przybyłych jednostek należy powiadomić o sytuacji i podjętych dotychczas działaniach.

3. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do Szkoły.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Zainteresowania i uwagi wymagają:

1. Rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.
2. Osoby wyglądające na obcokrajowców.
3. Osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku.
4. Samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem. O swoich spostrzeżeniach poinformuj służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, straż miejską lub policję.

Poniższe zasady odnoszą się do koniecznej interwencji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

1. Jeżeli nie było szansy na ucieczkę, należy się ukryć i zamknąć drzwi na klucz - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.
2. Należy wyciszyć i uspokoić uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.

3. Należy szczególną troską i opieką otoczyć uczniów potrzebujących pomocy - dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
4. Należy bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
5. Należy poinformować policję: dzwoniąc lub wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
6. Należy zasłonić okno, zgasić światło - aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
7. Nie należy się przemieszczać, ponieważ przemieszczanie może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
8. Należy stanąć poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
9. Należy zejść z linii strzału, położyć się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
10. Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
11. Nie należy otwierać nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia należy podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad Szkołą:

1. Należy poddać się woli napastników i wykonywać ściśle ich polecenia.
2. Starać się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – należy zwracać się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
3. Poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
4. Należy pytać o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
5. Należy zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
6. Należy w miarę możliwości uspokoić dzieci.
7. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia: – nie pozwolić dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna, – na podłodze nakazać dzieciom położyć się.

8. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej. UWAGA! Należy być przygotowanym na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.
9. Po zakończeniu akcji: – należy sprawdzić obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregośkolwiek dziecka należy poinformować Policję.
10. Nie wolno pozwolić żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu (należy sporządzić ewidencje dzieci odbieranych przez rodziców /opiekunów).

4. Zasady na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego.

Podjezany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania należy:

1. Odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku –zakłada się, że podejrzan pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
2. Bezwzględnie nie należy dotykać, nie otwierać i nie przesuwać podejrzanego pakunku.
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala).
4. Należy poinformować o niebezpiecznym pakunku Dyrektora, który może zarządzić ewakuację uczniów i całości personelu Szkoły.
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego należy rozpocząć ewakuację, która ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku. Ewakuacja musi przebiegać zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału.
6. Nie należy używać telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
7. Należy bezwzględnie podporządkować się poleceniom osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. W miejscu ewakuacji należy policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi – szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
9. Należy poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

Tabela 1. Instrukcja postępowania w przypadku podejrzenia podłożenia na terenie szkoły ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Dyrektor placówki lub w przypadku jego nieobecności wicedyrektor. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona
Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego	Stwierdzenie podejrzanego pakunku
Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów	Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane	Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwasz podejrzanego pakunku

informacje	
Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury	Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji	Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury
Nie używaj telefonu komórkowego	Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia	Nie używaj telefonu komórkowego
Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb	Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi	W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu	Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

5. Zasady postępowania ewakuacyjnego na wypadek znalezienia podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego:

Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Telefony alarmowe	Policja 997	Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Należy wybrać jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby trzeba podać następujące informacje	nazwę i adres szkoły rodzaj stwierdzonego zagrożenia imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję telefon kontaktowy zrealizowane przedsięwzięcia potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z procedurami
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje Dyrektor placówki lub osoba przez niego wyznaczona
Obowiązki pracowników	– Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury. – Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury. – Znać sygnał uruchamiający procedurę. – Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury. – Znać miejsce ewakuacji. – Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury. – Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

6. Zasady postępowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego Szkoły lub/i jej terenu.

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka.

Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozę etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Dyrektor lub osoba wyznaczona przez niego W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona
Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki	Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.

	1. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby. 2. W budynku Szkoły, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację 3. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze. 4. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń. 5. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku. 6. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych. 7. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się	1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy. 2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem. 3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów. 4. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób. 5. Powiadomić administratora. 6. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru. 7. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby. 8. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka. 9. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb. 10. W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację. 11. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji. 12. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki. 13. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń. 14. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku 15. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań	1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy. 2. Powiadomić kierownictwo Szkoły. 3. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem. 4. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów. 5. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.

	6. Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie Szkoły ewakuować do wnętrza szkoły. 7. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby. 8. W szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny. 9. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
--	---

7. Zasady postępowania ewakuacyjnego na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego Szkoły lub/i jej terenu:

Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę Dyrektora Szkoły (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami
Sposób reakcji na sygnał dźwiękowy	ewakuacja
Telefony alarmowe	▪ Telefony alarmowe ▪ Policja 997 ▪ Straż pożarna 998 ▪ Pogotowie Ratunkowe 999 ▪ Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Należy wybierać jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby należy podać następujące informacje: ▪ nazwę i adres szkoły ▪ rodzaj stwierdzonego zagrożenia ▪ imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję ▪ telefon kontaktowy ▪ zrealizowane przedsięwzięcia ▪ potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedur.
Zakończenie ewakuacji	Na miejscu zbiórki przebywają wszyscy do czasu otrzymania od Dyrektora Szkoły lub osoby upoważnionej stosownej informacji o zakończeniu ewakuacji, powrotu do Szkoły lub przemieszczenia się w inne miejsce.

8. Zasady postępowania w sytuacji wypadku małoletniego w szkole oraz udzielania mu pierwszej pomocy przedlekarskiej

1. Osoba pod opieką której przebywał uczeń w czasie zdarzenia lub inny pracownik Szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
 - niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę,
 - sprowadza fachową pomoc medyczną, jeśli na terenie Szkoły nie ma w danym dniu pielęgniarki szkolnej, pracownik dokonuje wstępnej oceny stanu zdrowia poszkodowanego,
 - w przypadku braku wyraźnych obrażeń, niepokojących objawów – widoczne lekkie zaczerwienienie, lekka opuchlizna, zadrapanie, lekkie skaleczenie, udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy i informuje rodziców/prawnych opiekunów następnie dokonuje wpisu w dzienniku elektronicznym w zakładce kontakty z rodzicami,
 - w każdym przypadku, budzącym wątpliwości co do stanu zdrowia i zagrożenia życia poszkodowanego (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) należy poinformować Dyrektora Szkoły i wezwać pogotowie ratunkowe,
 - w wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym Dyrektor lub jego zastępca zawiadamia niezwłocznie prokuratora i organ sprawujący nadzór pedagogiczny,
 - w wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
2. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, Dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik Szkoły zabezpiecza miejsce wypadku do czasu rozpoczęcia pracy przez Komisję Powypadkową.
3. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem Szkoły, wszystkie stosowne decyzje wg niniejszej procedury podejmuje opiekun grupy lub kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

9. Zasady postępowania w przypadku wykrycia wszawicy u małoletniego

1. Pielęgniarka szkolna podejmuje działania profilaktyczne w każdej klasie uświadamiając uczniom czym jest wszawica i rozdaje stosowane ulotki z informacją dla rodziców/prawnych opiekunów.
2. Rodzice/opiekunowie prawni mają obowiązek kontrolować głowy dziecka w domu.
3. Dyrektor szkoły zarządza przeprowadzenie przez pielęgniarkę kontroli czystości skóry głowy u wszystkich dzieci grupie lub klasie oraz wszystkich pracowników szkoły, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu). Kontrola może równie zostać przeprowadzona z inicjatywy pielęgniarki.
4. Pielęgniarka lub – w sytuacji braku pielęgniarki w szkole w danym dniu – wychowawca zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby informuje o sposobach zwalczania wszawicy. Może przekazać przygotowane wcześniej materiały informacyjne. Podczas rozmowy zachowuje zasady intymności.
5. Pielęgniarka szkolna informuje Dyrektora o wynikach kontroli i skali zjawiska w klasie/grupie dzieci ewentualnie w całej szkole.

6.Dyrektor lub upoważniona osoba wychowawca lub nauczyciel informuje wszystkich rodziców uczniów lub wychowanków o stwierdzeniu wszawicy w szkole. Zaleca:

- a) podjęcie kuracji specjalnymi preparatami nie tylko dziecka, ale także rodziny,
- b) codzienną kontrolę czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników,
- c) rozdaje ulotki informacyjne, jak pozbyć się wszy i postępować w domu, aby zapobiec dalszemu zarażaniu.

7.W przypadku gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu), dyrektor szkoły we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, udziela rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy.

8.Pielęgniarka szkolna po upływie od 7 do 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.

9.W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań pielęgniarka zawiadamia o tym Dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków.

10.Jeśli rodzice uchylają się od podjęcia kuracji Dyrektor Szkoły zawiadamia ośrodek pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia im potrzebnego wsparcia.

Procedura zgodna z zaleceniami Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia.